

Vapaa-aikalautakunnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-25

Vapaa-aikalautakunta 4.10.2022



uudelleen
syntynyt

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	RAUTAINEN KOTIKAUPUNKI -KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025	2
3	VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN STRATEGISET TAVOITTEET	4
4	VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VUODEN 2023 TOIMINNALLSET PAINOPISTEET	8
4.1	Vapaa-aikatoimen hallinto.....	10
4.2	Työväenopisto.....	10
4.3	Kirjastopalvelut.....	11
4.4	Museopalvelut.....	13
4.5	Kulttuuripalvelut	14
4.6	Nuorisopalvelut	16
4.7	Liikuntapalvelut	18
5	VAPAA-AIKATOIMEN KEHITYSHANKKEET	20
6	INVESTOINTIOSA	21

1 JOHDANTO

Tämä vapaa-aikalautakunnan talousarvio on kaupunginhallituksen hyväksymän (KH 22.8.2022 § 185/ Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman valmistelu) ohjeiden mukaisesti laadittu.

Talousarviossa esitetään määrärahat lautakunnan suunnitelmien palvelujensa toteuttamiseen. Investointihankkeet vuodelle 2023 esitetään myös. Lisäksi talousarviossa esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kehittämisen valtuustoon nähden sitovat painopisteet sekä kehittämishankkeet.

Vuoden 2023 talousarvio on tehty edellisvuoden talousarvion pohjalta, huomioiden kaupunginhallituksen lautakunnalle antaman talousraamin. Talouden tasapainottamistoimenpiteet on linjattu valtuuston vuoden 2022 talousarviossa ja ne tulee ottaa huomioon lautakunnan talousarviossa 2023.

Karkkilan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden kaupunkistrategian *Rautainen kotikaupunki* kokouksessaan 20.12.2021. Tämä kaupunkistrategia on luonteeltaan vahvasti koko kaupungin yhteinen muutosohjelma, joka ohjaa kaupungin toimintaa käynnissä olevan valtuustokauden ajan vuoteen 2025 saakka. Tässä talousarviossa esitetään myös kaupunkistrategiaan perustuvat valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan osalta.

Talousarvion toteutumista seurataan vapaa-aikalautakunnassa kuukausittaisilla talousraporteilla sekä kolme kertaa vuodessa laajemmilla sekä toiminnan että talouden seurannan osavuositauksilla.

2 RAUTAINEN KOTIKAUPUNKI -KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

Karkkilan kaupunginvaltuusto hyväksyi Karkkilan uuden kaupunkistrategian *Rautainen kotikaupunki* vuosille 2022–2025 kokouksessaan 20.12.2021. Kaupunkistrategiassa on linjattu Karkkilan kaupungin toiminnan tahtotila eli visio, toimintaa ohjaavat yhteiset tavoitearvot, yhteiset muutosteemat sekä niitä toteuttavat toimenpiteet ja toimenpiteiden arviointimittarit. Uusi kaupunkistrategia on vahvasti luonteeltaan muutosohjelma.

Alla on kuva Karkkilan kaupungin strategisten dokumenttien kokonaisuudesta, mikä uudistettiin uuden kaupunkistrategian yhteydessä.



Karkkilan kaupunkistrategiassa on kolme yhteistä muutosteemaa sekä niille asetetut kahdeksan tavoitetta. Tavoitteille on asetettu strategiassa myös onnistumisen mittarit. Strategiset tavoitteet esitellään tässä talousarviossa vuoden 2023 tavoitteiden eteen tehtävinä toimenpiteinä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty Rautainen kotikaupunki -kaupunkistrategian muutosteemat ja niiden tavoitteet sekä tavoitteiden toteutumista mittaavat onnistumisen mittarit strategiakaudelle 2022-2025.

Kasvun ja elinvoiman edistäminen

TAVOITE 1. Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki

TAVOITE 2. Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki

TAVOITE 3. Karkkila on kestävän kehityksen kotikaupunki

Mittari

1.1 Asukasmäärän kehitys

1.2. Yritysten määrän kehitys

1.3. Matkailijamäärän kehitys

2.1. Eri tasoisen koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys

2.2. Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys

2.3. Kulttuuritarjonnan kehitys ja kulttuuritapahtumien kävijämäärien kehitys

3.1. Kestävän kehityksen indikaattorien kehitys (SDG-mittaristo)

3.2. Sijoittuminen kestävän kehityksen kuntavertailussa

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN

TAVOITE 4. Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki

TAVOITE 5. Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki

TAVOITE 6. Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki

Mittarit

4.1. Hyvinvoinnin kehitys (hyvinvointiraportti, kouluterveyskysely)

4.2. Vaikuttajatoimielinten toiminta ja muun osallisuuden kehitys (aloitemäärät, osallistamismäärät, yhteistyöhankkeiden määrät)

5.1. Asukastyytyväisyyskyselyn tulosten kehitys

5.2. Kaupungin palveluiden asiakastyytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa

6.1. Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärien kehitys

JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN

TAVOITE 7. Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki

TAVOITE 8. Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnan

Mittarit

7.1. Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys

7.2. Kaupunkiorganisaation työhyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteet

7.3. Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys

8.1. Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys)

8.2. Lainojen suojaustason kehitys

8.3. Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan

8.4. Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin

Koko kaupungin tasolla kaupunkistrategian valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on linjattu vuoden 2022 talousarviossa.


3 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN STRATEGISET TAVOITTEET


Alla esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi vuonna 2023 tehtävät toimenpiteet. Tavoitteet on esitetty strategiakorttien muodossa, joita käytetään myös tavoitteiden toteutumisen seurannassa. Korteissa näkyy myös kortin omistaja eli vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on vastata tavoitteen toteuttamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen. Toteutustoimia tehdään laajassa yhteistyössä niin kaupunkiorganisaatioissa kuin keskeisten sidosryhmienkin kanssa.


KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN		1
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupunkimarkkinoinnin vetovoimakampanja, tonttimyynnin vauhdittaminen 2. Aktiivinen määriteltyjen yritysten houkuttelutoimenpiteet, yritystonttien kehittämissuunnitelma > toimenpiteiden toteuttaminen, aktiivinen yhteistyö Karkkilan yritysten kanssa 3. Kaupunkimarkkinoinnin vetovoimakampanja, Matkamessut 2022, luontoreittien kehittäminen 	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Asukkaiden määrän kehitys 1.2 Yritysten määrän kehitys 1.3 Matkailijamäärän kehitys 	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja	
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	<ol style="list-style-type: none"> 1.3 Matkailusisältöjen tuottaminen, kaikki yksiköt osallistuvat luontoja kulttuurimatkailun toteuttamiseen tarjoten palveluja ja tapahtumia/kuva-alueen edustus matkailun työryhmässä 1.3 Uusien asukkaiden tutustuttaminen/kotouttaminen vapaa-aikatoimen palveluihin osana kaupunkimarkkinointia / kuva-alue 	

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN		2
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	1. Kehitetään monimuotoisen koulutuksen tarjontaa Karkkilassa, kehitetään ammatillisen koulutuksen tarjontaa (uusi ohjelma käynnistyy	


	<p>s2022), vahvistetaan Karkkilan lukion profiilia</p> <p>2. Toteutetaan aktiivista työllisyyspolitiikkaa työllisyydenhoidon kehitysohjelman pohjalta (valmis K22), valmistaudutaan työllisyydenhoidon uudistukseen</p> <p>3. Laaditaan Karkkilan kulttuuriohjelma ja käynnistetään paikallisen kulttuuritoimijaverkoston toiminta</p> <p>4. Edistetään luovien alojen ja kulttuuritoimijoiden toimintaa Karkkilassa</p>
ONNISTUMISEN MITTARIT	<p>2.1. Eri tasoisen koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys</p> <p>2.2. Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys</p> <p>2.3. Kulttuuritarjonnan kehitys ja kulttuuritapahtumien kävijämäärien kehitys</p>
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	<p>2.1 Työväenopiston tiloja ja kurssitarjontaa kehitetään ja lisätään opiskelijakunnan tarpeita huomioiden sekä yhdenvertaisuuden että saavutettavuuden periaatteita noudattaviksi/ Työväenopisto</p> <p>2.2 Työllistetään alle 29-vuotiaita nuoria työpajatoiminnan avulla sekä tarjotaan mahdollisuutta kouluttautua oppisopimuksella/ Nuorisotoimi</p> <p>2.3 Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelman (KOPS) laatiminen ja hyväksyminen lautakunnissa (talvi 2023), käyttöönotto syksyllä 2023 / kulttuuripalvelut, varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelualue</p>


	KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN	3
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on kestävä kehityksen kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<p>1.Otetaan kestävä kehityksen tiekartat käyttöön kaikilla toimialoilla</p> <p>2.Lisätään kaupungin hankintoihin kestävä kehityksen kriteerit</p> <p>3.Parannetaan asukkaiden tasa-arvoisia vaikutusmahdollisuuksia ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta</p>	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<p>3.1. Kestävä kehityksen indikaattorien kehitys (SDG-mittaristo)</p> <p>3.2. Sijoittuminen kestävä kehityksen kuntavertailussa</p>	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat	
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	3.1 Kestävä kehityksen periaatteet käytössä arjen toiminnoissa, koulutus ja tiedotus / kuva-alue	

 KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN 4	
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallisuuden lisääminen ja syrjäytyneisyyden ehkäisy; vanhemmuuden tukeminen, oppilaiden ja opiskelijoiden osallistaminen opiskelunsa ja oppimisympäristönsä suunnitteluun ja toteutukseen 2. Kuntalaisten osallistaminen vapaa-ajan toimintojen kehittämisessä: kuntalaisille asiakaskyselyjä sekä vaikuttajatoimielimille selvittämis- ja lausuntopyyntöjä päätökseen tulevista asioista
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ol style="list-style-type: none"> 4.1 Hyvinvoinnin kehitys (hyvinvointiraportti, kouluterveyskysely) 4.2 Vaikuttajatoimielinten toiminta ja muu osallisuuden kehitys (aloitemäärät, osallistamismäärät, yhteistyöhankkeiden määrät)
OMISTAJA	Sivistysjohtaja
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	<ol style="list-style-type: none"> 4.1 Harrastusmahdollisuuksien lisääminen vapaa-aikatoimen palveluihin osallistuville/ kuva-alue, koulutoimi 4.1 Maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutuksen järjestäminen / työväenopisto 4.1 Kaikukorttiverkoston ja hyvinvointialueen yhteistyön rakenteiden luominen koulutus, tiedotus ja yhteydenpito (koko vuosi 2023) / kulttuuripalvelut 4.1 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmiiksi saattaminen ja hyväksyminen / sivistysjohtaja 4.2 Nuorisovaltuuston ja päättäjien keskinäisen vuoropuhelun lisääminen, esim. nuorisovaltuuston kokousten järjestäminen eri yksiköissä ja osallistaminen yksiköiden toiminnan suunnitteluun / kuva-alue, konsernipalvelut 4.2 Kulttuuriperinnön tietouden syventäminen ja sen vaaliminen sekä asukkaiden osallistaminen kulttuuriperintötyöhön / museopalvelut


 HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN 5	
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toteutetaan yleinen asukaskysely vuonna 2022 (ref.taso) 2. Toteutetaan asiakaskysely valituissa kohteissa vuonna 2022 (ref.taso) 3. Edistetään Karkkilan saavutettavuutta (vt2:n kehittäminen, joukko-liikenne, tietoliikenneyhteydet)

	4.Käynnistetään poikkihallinnollisen liikenneturvallisuusryhmän työskentely
ONNISTUMISEN MITTARIT	5.1. Asukastyytyväisyyskyselyn tulosten kehitys 5.2. Kaupungin palveluiden asiakastyytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	5.1 Asiakaskysely, nuorisolain (12-29 v) kattavat ikäluokat, nuorten vapaa-ajan toiminnan kehittäminen / kuva-alue, opetus

	HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN	6
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	1.Kehitetään lähivirkistysalueita suunnitellusti (Koskireitti, Toivike, Nyhkälänharju, Lampireitit, Kulttuurireitti) 2. Monipuolisen harrastustarjonnan turvaamisen toimenpiteet kaikissa ikäryhmissä, Senioripuiston valmistuminen, yhteistyö paikallisten seurojen ja harrastajien kanssa	
ONNISTUMISEN MITTARIT	6.1. Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärän kehitys 6.2. Harrastustarjonnan ja osallistujamäärän kehitys (kaikki ikäryhmät)	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat	
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	6.1 Lähivirkistysreittien ja talviliikunta-alueiden kehittämisessä mukana / liikuntapalvelut, koulut, kulttuuripalvelut, museo, elinvoima 6.2 Harrastustoiminnan kehittäminen yhdessä kolmannen sektorin kanssa / kuva-alue, sivistysjohtaja	

	JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN	7
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	1.Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen 2022 > tulosten pohjalta yksiköiden työhyvinvointiohjelmat ja niiden toimenpiteiden toteuttaminen 2.Kaupungin toiminnan ja tehtävänkuvien selkeyttäminen 3.Kaupungin johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	
ONNISTUMISEN MITTARIT	7.1. Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys 7.2. Kaupunkiorganisaation työhyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteet	

	7.3. Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys
OMISTAJA	Konsernipalvelujohtaja
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	7.1 Työhyvinvointikyselyn toteuttamisessa mukana, tulosten pohjalta työyksiköiden kehittämissuunnitelmien laatiminen / henkilöstöpäällikkö, sivistysjohtaja, kuva-alue

	JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN	8
KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITE VUOSILLE 2022-2025	Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnan kotikaupunki	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	1. Talouden tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen (aikataulutettu suunnitelma) 2. Palveluverkon kehittämistoimenpiteet (aikataulutettu suunnitelma) 3. Kaupunkiorganisaation suunnitelmallinen kehittäminen (ydintoiminta ja tehtävänkuvat > organisaatio)	
ONNISTUMISEN MITTARIT	8.1. Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys) 8.2. Lainojen suojaustason kehitys 8.3. Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan 8.4. Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin	
OMISTAJA	Konsernipalvelujohtaja	
TOIMENPITEET VUONNA 2023 / VASTUUTAHO	8.1 Talouden tasapainotus; pysyminen yksiköiden talousarviossa / sivistysjohtaja, kuva-alue 8.3 Palveluverkkopäätösten mukaisten toimenpiteiden valmistelu / sivistysjohtaja, kuva-alue 8.4 Aktiivinen osallistuminen kehittämiskeskusteluun / kuva-alue	

4 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VUODEN 2023 TOIMINNALLISET PAINOPISTEET

Tässä luvussa esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kuvaukset, kehittämisen painopisteet, kehittämishankkeet sekä investoinnit.

Vapaa-aikalautakunnan alaisen kulttuurin ja vapaa-ajan tehtävä on järjestää ja tukea kaupunkilaisten liikunta- ja nuorisopalveluita sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluita. Kaikilla toimialan palveluilla on erittäin merkittävä rooli kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä ja

syрjäytymisen ehkäisyssä sekä lisäksi kulttuuriperinnön vaalimisessa.

Kokonaistalous

Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja käytetään vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuuluvien peruspalvelujen tuottamiseen. Toimintakulut koostuvat pääasiassa henkilöstön palkoista, palvelunostoista, kohdeavustuksista ja tilavuokrasta. Merkittävä osa perustoiminnankin rahoituksesta saadaan erillisavustuksina kansallisilta rahoittajilta, kuten esimerkiksi ministeriöistä. Toimintaan saadut avustukset sekä valtionosuudet kattavat ison osan toimialan toiminnoista. Myös perustoiminnan kurssimaksut ja tilavuokrat ovat merkittävä tulon lähde.

Yhdistysten toimintaan kohdistetut avustuspäärärahat on keskitetty vapaa-aikalautakunnan hallinnon kustannuspaikkaan. Yhdistykset voivat saada kohdeavustuksia vuosittain määriteltäviin kohteisiin. Kaupunki tukee yhdistysten ja järjestöjen toimintaa edullisilla tilavuokrilla ja Kansankulman järjestötilalla, jonka käyttö on maksutonta. Talousarvioon pääseminen edellyttää kaikkien asiakasmaksujen, taksojen ja vuokrien korottamista. Liikuntasalivuorot ovat edelleen maksuttomia alle 18-vuotiaille.

Karkkilan kaupunki tukee kannatusyhdistysten ylläpitämiä Karkkilan kuvataidekoulua, Karkkilan musiikkikoulua ja Luoteis-Uusimaan Tanssiopisto Vinhaa. Tuki koostuu maksuttomista tiloista sekä erillisestä toiminta-avustuksesta (58 000 €). Koulut antavat taiteen perusopetuksesta säädetyn lain edellyttämää, kunnan vahvistaman opetussuunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille. Vuoden 2022 lopulla selvitetään taiteen perusopetusta tuottavien taidekoulujen avustusten määrä ja tavoitteena on vuonna 2023 eri toimijoiden yhdenvertainen kohtelu.

Toimintaympäristö

Karkkilan kaupungin tulevaisuuden vision saavuttamiseksi on määritelty jokaiselle kolmelle muutos- teemalle strategiset tavoitteet. Näille tavoitteille on määritelty myös mittarit, joilla arvioidaan tavoitteiden toteutumista ja onnistumista. Mittarit ovat pääosin määrällisiä mutta osin myös toiminnallisia ja laadullisia. Mittareita seurataan säännöllisesti sekä kaupungin operatiivisessa että poliittisessa johdossa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa tehdään aktiivista yhteistyötä niin kaupungin omien toimijoiden (kuva-tiimi) kuin yhdistysten ja järjestöjenkin kanssa. Suurimmat kehittämistarpeet ovat perustoiminnan laadun ja riittävyuden turvaamisessa ja siinä, että palvelutoiminnassa kyetään huomioimaan nyky-yhteiskunnan vaatimukset. Myös henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat keskiössä, koska henkilöstö toimii palvelujen tuottajina ja ovat kaupungin imagon rakentajia. Jotta palvelutuotannossa onnistutaan, tarvitaan osaava, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö sekä asianmukaiset tilat ja välineet. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toimitaan tiiminä, johon kuuluvat kaikkien yksiköitten vastuhenkilöt.

Elämyspolkutoiminta on jo vakiintunutta toimintaa Karkkilassa. Sen toteuttaminen ja tilastointi vaatii yhtenäistämistä eri yksiköissä. Vuonna 2022 käynnistettyä Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelman laatimista jatketaan vapaa-aikatoimen, opetustoimen ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä. Sen

yhteydessä täsmennetään elämyspolun roolia koko kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ilmaistarjonnan kokoajana.

Kaupungin strategian mukaisesti kulttuuritoimintaa halutaan vahvistaa. Karkkilan kulttuuri- ja luovien alojen Luova Karkkila -kehittämishankkeen toteutukseen ja muiden kulttuurialojen yhteistyölle varataan määrärahaa ja kulttuurisihteerin tehtävä muutetaan 100 %:ksi.

Vapaa-aikalautakunta käynnisti kirjaston peruskorjaukseen tähtäävän hankesuunnittelun aloittamalla työn tarveselvityksellä kesäkuun kokouksessaan 2020. Tarvesuunnittelussa huomioitiin mahdollisuus sisällyttää kirjaston tiloihin järjestötoiminnan, nuorisotyön ja työväenopiston toimintoja. Toiminnan suunnittelu keskeytyi vuoden 2021 ajaksi, kun kaupunginvaltuusto leikkasi kirjaston arkkitehtisuunnitteluun varatun määrärahan. Talvella 2021-2022 toteutettiin aluehallintoviraston rahoittaman hankkeen turvin asiakkaille suunnattu näyttely ja nettikysely, joissa kartoitetaan toiveita kirjaston kehittämiseksi. Talousarvioon varataan suunnittelumäärärahaa tulevien vuosien peruskorjauksen mahdollistamiseksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue on tehnyt alustavan kartoituksen aikatauluineen toimintojen siirrosta kaupungintalolle tai sen välittömään yhteyteen.

4.1 Vapaa-aikatoimen hallinto

Henkilöstö

HALLINTO			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Sivistysjohtaja	Virka	Vapaa-aikatoimen hallinto	0,2

Toimenpiteet

Hallinto koordinoi toimialansa yhteistä suunnittelua ja kehittämistä yhdessä KUVA-tiimin kanssa sekä operoi avustusten/ hankkeiden hakuja ja toimeenpanee niitä. Lisäksi hallinto valmistelee yksiköidensä asioita lautakuntakäsittelyyn.

4.2 Työväenopisto

Henkilöstö

Työväenopisto			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Työväenopiston rehtori	Virka	Työväenopisto	1
Suunnittelijaopettaja	Toimi	Työväenopisto	1
Liikunnanohjaaja	Toimi	Työväenopisto	0,5
Opistosihteerit	Toimi	Työväenopisto	1
Siistijä	Toimi	Työväenopisto	0,5
			3,4

Työväenopistolla on määräaikaisia tuntiopettajia 61.

Toimenpiteet

Karkkilan työväenopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston merkitys aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi, syrjäytymisen ehkäisyssä sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä on merkittävä. Palveluiden tulevaisuuden turvaamiseksi rakennetaan jatkuvasti kestävä yhteistyötä monipuolisesti kaupungin eri toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Opisto on myös mukana sekä Kaikukortin että Elämyspolun toiminnassa. Työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998) ja sen toiminta rahoitetaan suurelta osin (57 %) vapaan sivistystyön opetustuntikohtaisen valtiosuuden turvin.

Työväenopisto tekee kiinteää yhteistyötä kaupungin toimijoiden, kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten kanssa. Tulevaisuuden näkymiä suunnitellaan jatkuvan oppimisen ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Työväenopistolla on merkittävä rooli maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi sekä palveluiden tuottamisessa eri erityisryhmille. Vuonna 2023 opisto tulee kouluttamaan yhteistyössä museon kanssa oppaita Karkkilaan ja järjestyksenvälvojakoulutusta yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa. Opisto markkinoi kursseja ja tapahtumia aktiivisesti kaupungin kotisivuilla, Facebookissa ja Instagramissa.

Suunnittelussa sekä toiminnan sisällöllä että opetustilojen tarkastelulla on keskeinen asema. Toimintaa suunnitellaan opiskelijoita osallistamalla. Opetustiloja on opiston omissa tiloissa, kaupungintalolla, kouluilla ja eräissä muissa kaupungin tiloissa. Tilojen kehittäminen on monen vuoden toiminnallinen tavoite. Tiloja pyritään kehittämään opiskelijakunnan tarpeita vastaavaksi sekä yhdenvertaisuuden että saavutettavuuden periaatteita noudattaviksi.

Työväenopiston talousarviossa on 100 % palkkavarauksen (+ 60%) opistosihteerin tehtävään.

Mittari	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Työväenopisto								
- opetus (h)	5408	5437	5400	4582	5400	3588	5200	5300
- opiskelijat	2265	1879	2400	1598	2400	1557	2200	2300
- kurssit	169	141	150	130	150	132	140	145

4.3 Kirjastopalvelut

Kunnat saavat kirjastopalveluiden järjestämiseen valtiosuusrahoitusta, jolla katetaan osa kirjastotoiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Valtiosuusjärjestelmän tarkoituksena on turvata julkisten palvelujen saatavuutta ja tasata kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämiskustannuksissa. Kunnat voivat kohdentaa saamansa laskennallisen valtiosuuden harkintansa mukaan.

Henkilöstö

Kirjasto			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Kirjastovirkailija	Toimi	Kirjasto	2

Kirjastonhoitaja	Toimi	Kirjasto	1
Erikoiskirjastovirkailija	Toimi	Kirjasto	1
Kirjastonjohtaja	Virka	Kirjasto	1
			5

Toimenpiteet

Kirjaston tehtävänä on tuottaa Karkkilan kaupungissa lakisääteiset kirjasto- ja tietopalvelut, jotka tukevat kansalaisten elinikäistä oppimista, sananvapautta, demokratiaa ja hyvinvointia. Kirjasto tuottaa alueensa asukkaille laadukasta tieto- ja kokoelmapalvelua sekä tarjoaa alueen asukkaille tilat, laitteet ja palvelut sekä vapaan pääsyn tietoverkkoon, joita hyödyntäen kansalainen voi toimia täysipainoisesti tietoyhteiskunnan ja kansalaisyhteiskunnan toimijana.

Kirjastolla on merkittävä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä ja maahanmuuttajien kotouttamisessa matalan kynnyksen palvelupaikkana, jonka tarjoamat palvelut ovat maksuttomia ja joka on avoinna läpi vuoden. Karkkilan kirjastossa omatoimiaika täydentää palveluaikoja niin, että asiakkailta on mahdollisuus käyttää kirjastoa myös varhain aamulla, iltaisin asiakaspalveluajan päätyttyä ja viikonloppuisin. Kirjaston aineistotarjonta pidetään monipuolisena ja ajantasaisena ja Lukki-kirjastojen yhteiset kokoelmapalvelut täydentävät oman kirjaston valikoimaa.

Karkkilan kirjasto toimii kiinteässä yhteistyössä paitsi muiden Lukki-kirjastojen myös Karkkilan kaupungin sisäisten toimijoiden ja Karkkilan kaupungin eri yhdistysten kanssa ja tarjoaa tiloja yhteistyökumppaneiden ja etätyöntekijöiden käyttöön. Koulujen ja päiväkotien kanssa yhteistyö on tiivistä ja Elämyspolun kautta kirjasto tarjoaa elämyksiä ja opastusta eri-ikäisille asiakkailleen. Kirjastossa järjestetään mm. nettiopastuksia, satutuokioita, kirjastonkäytön opetusta, kirjastoseikkailuja, kirjavinkkauksia, kirjailijavierailuja, novellikoukkuja ja mediakasvatuksellisia pakopelejä. Koululaisten syyslomalla vietetään lukulomaa, jolloin tarjotaan monipuolista tekemistä alakoululaisille Ruskakirjasto-tapahtumassa.

Kirjasto markkinoi palveluita ja tapahtumia aktiivisesti Facebookissa, kaupungin kotisivuilla ja Lukki-kirjastojen yhteisessä verkkopalvelussa lukki.finna.fi eri kohderyhmille. Kirjastolla on käytössä sähköinen infonäyttö.

Kirjasto kehittää edelleen toimintaansa kestäväen kehityksen näkökulmasta. Taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurillinen näkökulma otetaan huomioon kaikessa toiminnassa ja palveluja kehitetään asiakkaita osallistaen. Kirjaston tilahankkeessa on kerätty runsaasti kuntalaisten ja kirjaston henkilökunnan ajatuksia ja toiveita kirjaston tulevan tilasuunnittelun tueksi. Peruskorjauksen yhteydessä tavoittelemme Karkkilan kirjastosta moninaisuuden huomioivaa, saavutettavaa ja turvallisempaa tilaa.

Kirjaston toimintaa kuvaavia tunnuslukuja	TP 2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Kirjasto					
- fyysiset käynnit per asukas	5,96	4,40	3,27	6,3	6,3
- lainat per asukas	14,60	11,31	11,65	14,6	14,6
- käyttäjäkoulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneet	1344	891	497	1600	1600
- aineistokulut per as./ €	6,08	6,33	6,64	6,5	6,5

4.4 Museopalvelut

Henkilöstö

Museo			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Museonjohtaja	Virka	Museotoiminta	1
Museoamanuenssi	Toimi	Museotoiminta	1
Museonhoitaja	Toimi	Museotoiminta	0,5
Työnohjaaja/ kiinteistöhoitaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta / museotoiminta	0,5
			3

Toimenpiteet

Karkkilan ruukkimuseo Senkka on ruukki- ja valimohistorian erikoismuseo. Högforsin ruukin alueella sijaitsevat näyttelykohteet, Suomen Valimomuseo, Högforsin masuuni ja Työläismuseo, esittelevät ruukkilaisten työtä sulan metallin äärellä ja arkielämää kotoisissa askareissa. Karkkilan ruukkimuseo harjoittaa valimoalan tallennus-, tutkimus-, näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museon toiminta-alueena on Karkkilan kaupunki, mutta museo tallentaa paikallishistorian lisäksi laajemmin suomalaisen valimoteollisuuden historiaa ja nykypäivää. Museon tehtävänä on säilyttää ja hoitaa hallussaan olevat kokoelmat yleisesti hyväksytyjen museaalisten periaatteiden mukaisesti. Karkkilan ruukkimuseo kuuluu lakisääteistä valtiosuutta saavien museoiden joukkoon. Museo suunnittelee ja toteuttaa näyttelyitä ja julkaisuja yhteistyössä muiden museoiden ja tahojen kanssa. Museo osallistuu myös vapaaehtoistyön kehittämiseen paikallisten yhdistysten kanssa.

Vuonna 2023 Karkkilan ruukkimuseon kohteissa järjestetään Karkkilan Rautapäivien, Pruukkipäivän, Kukulele-festivaalin ja Historian yön tapahtumia sekä Karkkilaan historiaan liittyviä luentoja ja opastettuja retkiä. Lisäksi Galleria Bremerissä järjestetään neljä vaihtuvaa näyttelyä. Museo liittyy vuoden 2023 aikana Kansalliskirjaston ylläpitämään Finna-hakupalveluun, jolloin yleisöllä on mahdollisuus tutustua museon valokuva- ja esinekokoelmiin internetissä.

Karkkilan ruukkimuseon kohteet ovat myös merkittäviä kotimaan matkailukohteita. Museo osallistuu siten myös Karkkilan kulttuurimatkailun kehittämistyöhön ja toteutukseen yhteistyössä muiden matkailualan toimijoiden kanssa. Museo tarjoaa sisältöä historiallisten kohteiden esittelyä varten. Kaupungin matkailupalveluiden kehittämiseksi museon vuoden 2023 talousarvioon esitetään 20 000 €:n rahoitusta museon ja kaupungin yleisoppaiden palkkaamista matkailun sesonkiajoille, museokohteiden aukioloaikojen laajentamista varten sekä elämyksellisten museokierrosten toteuttamiseksi.

Karkkilan ruukkimuseo on edellisten vuosien tapaan mukana Museoviraston johtamassa tallennus- ja kokoelmatyössä (TAKO), jonka tarkoituksena on nykyajan dokumentointi museoiden yhteistyönä valtakunnallisesti. Karkkilan ruukkimuseo tekee myös kokoelmapolitiikkaan liittyvää yhteistyötä Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon alueeseen kuuluvien ammatillisten museoiden kanssa.

Alla olevassa taulukossa on lautakunnan päättämiä ja seurattavia toimintayksikköä koskevia tunnuslukuja.

Mittari	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TA 2023
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Museo								
- kävijämäärä/v	8578	8891	6800	3024	8500	7755	8500	8500
- opastukset/	202	180	180	105	230	266	240	240
- näyttelyt/v	20	15	15	10	20	9	20	20

4.5 Kulttuuripalvelut

Kuntien järjestämän yleisen kulttuuritoiminnan rahoitus yhdistettiin vuoden 2010 alusta osaksi kuntien peruspalvelujen ns. yhden putken valtionosuutta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö (L 1704/2009).

Vuoden 2015 alusta kuntien peruspalvelujen tehtäväkohtaiset valtionosuusperusteet on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi, joka sisältää myös kuntien yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Valtionosuus perustuu kunnan ikäluokittaisiin perushintoihin ja ikäluokkiin kuuluviin kunnan asukkaiden määriin sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin.

Henkilöstö

Kulttuuritoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Kulttuuri- ja opistos sihteeri	Toimi	Kulttuuritoiminta	1
Av-tekniikko	Toimi	Kulttuuri/Karkkilasali	0,6
Vahtimestari	Toimi	Kulttuuri/Kansankulma	0,6
Siistijä	Toimi	Kulttuuritoiminta	0,1
			2,3

Toimenpiteet

Karkkilan kulttuuripalveluiden lakisääteisenä tehtävänä on luoda edellytyksiä kulttuurin monipuoliseen kokemukseen, tekemiseen ja saatavuudelle kunnassa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 166/2019). Kulttuuripalvelut tukee kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa mm. yhteistyöllä tapahtumajärjestelyissä ja -viestinnässä. Ideoihin ja avauksiin suhtaudutaan kulttuuripalveluissa ennakkoluulottomasti. Lisäksi etsitään ja kehitetään uusia, myös kaupungin toimialat ylittäviä ratkaisuja ja tapoja edistää Karkkilan aktiivista kulttuurielämää ja kulttuurikaupunkimainetta.

Kulttuuripalveluiden perustehtävinä on Karkkilasalin ilta- ja viikonloppukäytöstä vastaaminen, elämyspolkutoiminta sekä Kaikukortin ja järjestötila Kansankulman toiminnan koordinointi. Kulttuuritoiminnan elvyttäminen koronapandemiaa edeltäneelle tasolle on osoittautunut haastavaksi ja vaatii edelleen pitkäjänteistä työtä. Lisäksi kulttuuripalvelut osallistuu mm. kaupungin tapahtumaviestintään, Rautapäivien järjestelyihin ja koordinoi erilaisia vapaaehtoisverkostoja, kuten kulttuurikaverien toimintaa. Resurssina on jatkossa kulttuurisihteerin 100-prosenttinen työpanos. Uudet kehittämistehtävät ja vastuu laajemmasta kulttuuriohjelmasta eivät ole mahdollisia ilman lisäresurssia tai perustehtävien uudelleenjärjestelyä.

Kulttuuripalvelut hallinnoi konsertti-, teatteri- ja luentokäytössä sekä valtuustosalina toimivan Karkkilasalin ilta- ja viikonloppukäyttöä. Salin osa-aikainen (60 %) av-tekniikko ja siirrettävä kalusto on

käytettävissä myös muissa kaupungin tiloissa ja tapahtumissa. Vuonna 2023 salissa uusitaan vanhentunutta, rikkiäistä näyttämövarustusta. Lisäksi keskitytään kehittämään kaupungin av-palveluiden hyödyntämistä myös muissa tiloissa kuin Karkkilasalissa.

Elämyspolku kokoaa yhteen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen toimintoja kaikenikäisille karkkilalaisille. Kaikki polun tapahtumat ovat osallistujilleen ilmaisia ja niitä tarjotaan kohdennetusti kaupungin yksiköissä sekä avoimina yleisötilaisuuksina. Elämyspolun määrärahaan (10 000 euroa) esitetään 5000 euron lisäystä, kohdentuen koulujen ja varhaiskasvatuksen työpajoihin ja esityksiin sekä retkien kuljetuskustannuksiin vuonna 2023 valmistuvan Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelman (KOPS) mukaisesti. Kulttuuripalvelut koordinoi monialaista KOPS-työryhmää, joka koostuu varhaiskasvatuksen, opetuksen palvelualueen ja kuva-palvelualueen yksiköiden edustajista. KOPS vahvistetaan sivistystoimialan lautakunnissa kevään 2023 aikana.

Kaikukortti on tarkoitettu tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville henkilöille ja sen jakelusta vastaavat sosiaali- ja terveysalan toimijat. Kortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin sekä osallistua mm. työväenopiston kursseille. Toiminta perustuu valtakunnalliseen toimintamalliin, vastikkeettomuuteen ja tapahtumajärjestäjien vapaaehtoisuuteen. Kaikukortin vastuujaossa tapahtuu vuoden 2023 alussa muutoksia hyvinvointialueen myötä. Kaupungin kulttuuripalvelut vastaa jatkossakin kortin kokonaiskoordinaatiosta Karkkilassa, mutta korttia jakavia sote-toimijoita koordinoi jatkossa hyvinvointialue. Vuoden 2023 tavoitteena on yhteistyörakenteiden laatiminen hyvinvointialueen kanssa.

Tärkeä yhteistyön muoto kolmannen ja neljännen sektorin kanssa on järjestötila Kansankulman toiminnan koordinointi. Yleisen kulttuuritoiminnan painopiste on viime vuosina siirtynyt yhä enemmän ennaltaehkäisevään kulttuurihyvinvointia painottavaan suuntaan. Kansankulma on kaupunkilaisten yhteiskäytössä oleva kokoontumisen paikka ja sitä voi varata maksutta niin yleisötapahtumia kuin yhdistyksen toimintaa tukevia kokouksia, harjoituksia ym. varten. Tilassa toimivat myös monet kaupungin omat yksiköt ja omatoimiset harrastusryhmät. Kulttuuripalvelut koordinoi tilan toimintaa ja arkea. Tilavuokrasta vastaa elinvoiman toimiala.

Vuonna 2022 Karkkila oli mukana Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävässä, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama kuntien kulttuuritoimintalain mukainen alueellinen kehittämistehtävä Uudellamaalla. Hanketta koordinoi Porvoon kaupunki. Tehtävässä rakennetaan kuntien ja kulttuuritoimijoiden välistä kulttuuriverkostoa, etsitään tapoja toteuttaa kulttuuritoimintaa erityisesti kyliin ja keskustaaajamien ulkopuolelle ja parannetaan ammattitaitelijoiden työllistymismahdollisuuksia. Toimintaan on haettu jatkorahoitusta vuodelle 2023 kulttuurihyvinvointia painottaen.

Kulttuuri: toimintaa kuvaavia tunnuslukuja	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Karkkilasali (ilta ja viikonloppukäyttö)					
varaukset lkm / v	122	102	77	120	120
joista yleisötapahtumia lkm / v	62	31	25	65	60
kävijämäärä / v	10 500	5 300	6 300	10 500	10 000
käyttömaksut e / v	5 428	1 285	909	6 600	3 500
Kaikukorttien määrä / v	166	110	129	170	150
Kaikukorttien käyttökerrat / v	112	56	45	130	100
Elämyspolkutapahtumat lkm / v	165	83	254	165	300
Elämyspolun kävijämäärä / v	5 581	1 956	4 030	5 500	6 000
joista kulttuuritoimen järjestämiä lkm / v	–	–	25	35	40
ja niiden kävijämäärä / v	–	–	1206	1 500	2 000
Kansankulman varausten lkm / v	–	199	234	400	300

--	--	--	--	--	--

4.6 Nuorisopalvelut

Henkilöstö

Nuorisotoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Liikunta- ja nuorisopäällikkö	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoiminta	0,5
Vastaava nuoriso-ohjaaja	Toimi	Nuorisotoiminta	1
Nuoriso-ohjaaja (osa-aikainen)	Toimi	Nuorisotoiminta	0,5
Siistiä	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoimi	0,2
			2,2

Etsivään nuorisotyön valtionavustus haetaan vuosittain ja Karkkilan kaupungille avustusta on myönnetty kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin. Etsivän nuorisotyön avustus on tarkoitettu nuorisolain (1285/2016) mukaiseen toimintaan.

Etsivä nuorisotyö			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Etsivä nuorisotyöntekijä	Toimi	Etsivä nuorisotyö	2
			2

Nuorten työpajatoiminnan valtionavustus haetaan vuosittain ja hakuena on, että työpaja on saanut valtionapukelpoisuuden. Valtionavustus on tarkoitettu nuorisolaissa (1285/2016) säädetyn nuorten työpajatoiminnan tukemiseen.

Nuorten työpajatoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Vastaava työpajaohjaaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	1
Erytisnuorisotyöntekijä/ startti- valmentaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	1
Työnohjaaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	2
Työnohjaaja/ kiinteistöhoitaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta / museotoimi	0,5
			4,5

Toimenpiteet

Lakisääteisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluu kunnan tehtäviin. Näihin tehtäviin kuuluvat nuorten kasva-

tuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen ja kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta.

Karkkilan nuorisopalveluihin kuuluu perusnuorisotyö, etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta. Nuorisopalveluiden tavoitteena on tehdä nuorisotyötä, joka on kaikkien karkkilalaisten nuorten saavutettavissa sekä työtä tehdään ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta. Nuorisotyössä nuori on keskiössä ja työtä tehdään nuoren lähtökohdista. Nuoria kannustetaan tekemään asioita nuorille sekä kannustetaan aktiiviseen osallistumiseen.

Perusnuorisotyön kohderyhmää ovat 7-17 -vuotiaat karkkilalaiset lapset ja nuoret. Perusnuorisotyö järjestää Nuorisotalolla viikoittain nuorten avointa toimintaa, kerhoja, loma-aikana leiritoimintaa, tapahtumia eri yhteistyötahojen kanssa sekä välituntitoimintaa kouluilla. Jalkautuvaa nuorisotyötä tehdään yhdessä paikallisten järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään ankkuritiimin kanssa, joka toimii Karkkilan, Lohjan ja Vihdin alueella. Ankkuritiimiin kuuluu poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja ja nuoriso-ohjaaja. Heidän työnsä kohdistuu lasten ja nuorten (alle 18-vuotiaiden) hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennaltaehkäisemiseen.

Laki ehkäisevästä päihdetyöstä määrittelee, että kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Nuorisopalvelut koordinoi ehkäisevän päihdetyön toimielintä, jossa käsitellään mm. päihdehaittoihin liittyviä asioita, ilmiöitä ja paikallista tilannetta. Nuorisopalvelut toteuttaa työryhmän ohjauksessa esimerkiksi päihdekasvatusta kouluilla.

Matalan kynnyksen kerhotoimintaan on saatu hankerahaa toimintakaudelle 2022-2023, jonka turvin jatketaan nuorisopalveluiden kerhotoimintaa. Nuoria koulutetaan apuohjaajiksi nuorisopalveluille avoimiin iltoihin, kerhoihin ja kesän leireille. Toiminnan tarkoitus on edistää nuorten osallisuutta sekä opettaa vapaaehtoistyön tekemistä. Koulutusmalli on suunniteltu jo keväällä 2020 ja koulutuksia jatketaan ja kehitetään eteenpäin.

Nuorten kesätyöllistämisen mallia on kehitetty yhdessä työllisyydenhoidon kanssa ja nuorisopalveluiden vastuulla on hoitaa ja koordinoita Karkkilan kaupungin kesätyöpaikat. Karkkilan kaupungin kesätyöpaikkojen hakuehtona on, että nuori suorittaa nuorisopalveluiden kesätyöpassikoulutuksen tai apuohjaajakoulutuksen, joilla nuorta valmennetaan tulevaa kesätyöpaikkaa varten. Vuodelle 2023 nuorten kesätyöpaikoihin on varattu määräraha nuorten työpajan budjettiin, joka on suuruudeltaan n.7 500€. Kesätyöpaikkoja Karkkilan kaupungin toimialoilla on yhteensä 20kpl.

Nuorisovaltuusto esitti kaupunginhallitukselle nuorisovaltuuston toimintaohjeen päivittämistä ja asia käsiteltiin kaupunginhallituksessa 29.11.2021. Toimintaohjeen päivityksen myötä 18-vuotiaan ehdolle tullut jäsen voi jatkaa nuorisovaltuustossa jäsenenä kyseisen toimikauden loppuun asti sekä jatkossa nuorisovaltuuston toimintakausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuustolle on laadittu vuosikello, johon on merkitty mm. nuorisovaltuuston kokoontumiset. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimii vastaava nuoriso-ohjaaja. Nuorisovaltuustotoiminnan lähtökohtana on, että nuoret saavat itse vaikuttaa ja kehittää toimintaa. Tavoitteena on osallistaa enemmän nuoria sekä saada nuorten ääni paremmin kuuluviin päätöksen teossa. Tavoitteena on myös lisätä nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua.

Etsivää nuorisotyötä tehdään kahden etsivän nuorisotyöntekijän voimin. Etsivään nuorisotyöhön saadaan valtionavustus, joka haetaan vuosittain. Etsivien toimistot sijaitsevat kaupungintalolla, kirjaston yläkerrassa. Lisäksi etsivää nuorisotyötä tehdään Karkkilan yläkoulussa ja lukiossa, lähialueen oppilaitoksissa, nuorisotalolla, työpajalla ja kadulla. Etsivä nuorisotyöntekijä toimii nuoren tukena ja apuna, nuoren sitä tarvitessa ja se perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Työpajan tärkein tavoite on työllistää 16-29 –vuotiaita karkkilalaisille nuoria sekä auttaa heitä arjen ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Tavoitteena on myös vähentää syrjäytymistä, osallistaa nuoria, tukea nuorten hyvinvointia ja yhteisöön kuulumisen tunnetta sekä tukea nuorta löytämään oma polku kohti aikuisuutta. Starttipaja toiminta on antanut hyviä tuloksia nuorten tukimuotona ja toiminta on vakinaistettu osaksi pajan toimintaa palvelemaan 16-25 vuotiaita nuoria. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa nuoren arjenhallinnan taitoja sekä itseluottamusta ja itsetuntemusta yksilövalmennuksen ja ryhmävalmennuksen avulla. Starttipaja huomioidaan myös hakieissa Ruukinpajalle valtionavustusta.

Nuorten työpaja Ruukinpajalle saatiin loppuvuodesta 2021 uudet tilat kaupungintalon läheisyydestä. Uusissa tiloissa toimii jatkossa myös starttipaja. Uudet tilat mahdollistavat monipuolisemmat työtehtävät ja toiminnan kehittämisen. Vuoden 2022 aikana kartoitettiin työpajan työtehtäviä sekä yhteistyötahoja. Vuoden 2023 aikana jatketaan mm. alihankintatöiden tekemistä paikallisille yrityksille, huonekalujen entisöintiä, graafisen alan työtehtäviä, kiinteistönhoitoa, yritysvierailuja, kouluksia. Työpaja toteutti vuonna 2021 ensimmäistä kertaa kirjaston ja yhteiskoulun kanssa yhteistyössä karkkilalaisten nuorten taidenäyttelyn kirjastogalleriassa. Toukokuulle 2023 on suunniteltu uutta taidenäyttelyä kirjastogalleriaan.

Työpajalla, starttipajalla ja etsivässä nuorisotyössä on nuorisolainlain mukainen velvoite tehdä kirjauksia toiminnassa mukana olevista nuorista. Lain mukaan käsiteltäessä yksittäistä nuorta koskevaa asiaa nuorten työpajatoiminnassa kirjataan henkilörekisteriin nuorta koskeva sopimus, nuoren valmennussuunnitelma, valmennuksen seurannasta saatavat tiedot ja niihin liittyvät jatkotoimenpiteet ja se, mitä tietoja nuoresta on annettu ja kenelle niitä on annettu. Rekisteriin kirjataan myös, ketkä vastaavat nuoren valmennuksesta. Kirjaus käytäntöihin on selvitetty tietoturvalisempaa ja kattavampaa järjestelmää kirjausten tekemiseen. Tavoitteena on varata vuoden 2023 budjettiin määräraha etsivälle nuorisotyölle ja työpajatoiminnalle sekä ottaa uusi järjestelmä käyttöön.

Mittari	TP2020	TA2021	TA2022	TA2023
Nuorisopalvelut				
- leiritoimintaan osallistuneiden määrä	65	54	80	80
- Kerhotoiminta (mukavaa harrastaa kerhot)	479	237	500	500
- nuorten avoin toiminta	455	409	800	800
Etsivä nuorisotyön asiakkuudessa yhteensä nuoria	93	60	80	80
Ruukinpaja				
- työkokeilu	10	17	22	22
- kuntouttava työtoiminta	5	4	10	10
- palkkatuki ja oppisopimus	11	11	12	12
- muu toiminta (mm. harjoittelut, siviilipalvelus, sosiaalinen kuntoutus)	6	10	10	10

4.7 Liikuntapalvelut

Henkilöstö

Liikuntapalvelut			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV

Liikunta- ja nuorisopäällikkö	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoiminta	0,5
Liikuntakoordinaattori	Toimi	Liikuntatoiminta	1
Liikunnanohjaaja	Toimi	Liikuntatoiminta	0,5
Siistiä	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoimi	0,2
			2,2

Toimenpiteet

Liikuntapalveluiden tehtävä on järjestää liikuntapalveluja, tukea kansalaistoimintaa, tarjota liikunta-paikkoja, sekä järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävästä kehitystä. Toteuttaminen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä, sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä.

Liikuntapalveluiden toiminta on helposti saavutettavaa matalan kynnyksen liikuntaa, joka huomioi erityisryhmät, terveytensä kannalta vähän liikkuvat, ikäihmisten liikunnan, liikuntaneuvonnan sekä vertaisohjaajatoiminnan. Pääpaino liikuntapalveluilla on tuottaa terveysliikunnan palveluita ja työtä tehdään ennaltaehkäisevän työotteen näkökulmasta. Liikuntapalveluissa yhteistyötä tehdään eri toimialojen kanssa mm. henkilöstöhallinnon kanssa kehittäen Karkkilan kaupungin henkilöstön liikuntaa ja kaupunkikehityksen kanssa liikuntatilojen ja –paikkojen osalta. Yhteistyötä tehdään myös järjestöjen, paikallisten liikuntayritysten ja terveydenhoidon ammattilaisten kanssa.

Liikuntapalvelut järjestää erilaisia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille, tapahtumia sekä kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen. Liikuntapalveluiden rooli liikuttajana on antaa liikkujalle ”lähtölaukaus” sekä kannustaa ja rohkaista liikkumaan ja huolehtimaan omasta hyvinvoinnista. Liikuntapalvelut liikuttaa karkkilalaisia taaperoista ikäihmisiin ja työssä huomioidaan valtakunnalliset liikkumisen suositukset.

Liikuntapalvelut koordinoi vertaisohjaaja toimintaa, järjestäen vertaisohjaajille koulutuksia, tapahtumia ja retkiä. Vertaisohjaaja toiminnassa on mukana 26 aktiivista vertaisohjaaja ja tavoitteena on saada toimintaan lisää vertaisohjaajia. Vertaisohjaajakoulutuksia järjestetään yhteistyössä työväenopiston kanssa. Vertaisohjaajien avulla liikutetaan mm. Palvelukeskus Kunto Kaaren senioriryhmiä.

Sote-uudistuksen myötä liikuntaneuvonta jää kunnan tuottamaksi palveluksi. Liikuntaneuvonta on ennaltaehkäisevä toimintaa, hoitavaa ja kuntouttavaa elintapaohjausta, jonka tavoitteena on ohjata liikunnallisempaan ja terveellisempään elämään. Liikuntalähete on työkalu, jolla terveydenhoidon ammattilaiset pystyvät ohjaamaan vähän liikkuvia asiakkaita liikuntaneuvontaan liikuntapalveluille. Liikuntaneuvontaa ja matalan kynnyksen pienryhmätoimintaa kehitetään eteenpäin niin, että palvelulla tavoitettaisiin ne karkkilalaiset, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Liikuntaneuvonnan kehittämisen hanke on alkanut elokuussa 2022 ja tavoitteena on hakea hankkeelle jatkoa, niin että hanke kestäisi kolmen vuoden ajan. Hankkeen ensimmäisen toimintakauden aikana luodaan liikuntaneuvonnan prosessikuvaus, yhteistyöverkostot sekä selvitetään kirjausmenetelmät. Toisen hankekauden aikana jatketaan yhdyspintojen rakentamista sekä sovitaan vastaparit kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on myös hallinnoida sisäliikuntatilojen ja ulkoliikuntapaikkojen käyttöä. Vakiovuorot liikuntatiloihin ja –paikkoihin haetaan vuosittain. Liikuntatilojen jaossa noudatetaan vuorojen jakoperiaatteita/ myöntämisyjärjestystä.

Mittari

TP2020

TA2021


TA2022

TA2023

Liikuntapalvelut				
- Liikunnanohjaus	2211	1392	2000	2000
- Vertaisohjaajatoiminta	4162	2224	4000	4000
- Tapahtumatumien osallistuja määrät	220	870	900	900
- Hankkeet	900	900	900	900


5 VAPAA-AIKATOIMEN KEHITYSHANKKEET

Vapaa-aikatoimen merkittävä toiminnan monipuolistaja on osallistuminen hanketoimintaan. Hankkeilla pyritään vaikuttamaan mm. kouluterveyskyselyissä esiin tulleisiin haasteisiin ja painottamaan mm. ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Lisäresurssilla ja pienellä omavastuulla saadaan vaikuttavuutta ja lisävolumia toimintaan.

 Vapaa-aikatoimi, hankkeet 2023				
MUUTOSTAVOITE (KS TEEMA)	HANKKEEN PÄÄTAVOITE	HANKKEEN TALOUS	HANKKEEN HENKILÖRESURSSIT	
Karkkilan harrastusmallihanke/OKM 11/2021-31.5.2023)				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tarjotaan mahdollisuus kaikille lapsille mieluinen harrastus. Ennaltaehkäisevä vaikutus elämän ikäviltä asioilta	Kaupungin rahoitusosuus 10%: oman toiminnan ostopalvelut, 10 000 € Ulkopuolinen rahoitus, 40 000 OKM 90%:	Kaupunki toimii koordinaattorina, 50% työpanos	
Liikunnallinen elämäntapa; Liikuntaneuvonta Karkkilassa/ AVI -11/2021- Hanke alkanut 1.8.2022, hankkeelle haetaan jatkorahoitus				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tavoitteena on kehittää ja luoda liikuntaneuvonnasta johdonmukainen ja tavoitettava kokonaisuus, joka vakiinnutetaan osaksi laajempaa terveyden ja hyvinvoinnin palveluketjua. Hanke on suunniteltu kolmevuotiseksi ja kokonaistavoitteena on, että Karkkilassa liikuntaneuvonta toimii ponnahduslautana kohti liikkuvampaa elämäntapaa.	Kaupungin rahoitusosuus 50%: 24 000 € Ulkopuolinen rahoitus 50 %: 24 000 €/ AVI	Kaupunki toimii koordinaattorina, 50% työpanos	
Erityisavustus lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan/ AVI – Mukavaa harrastaa! 6/2022-5/2023 (avustusta haettu myös kaudelle 1.6.2023-31.5.2024)				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Mukavaa harrastaa toiminnalla toteutetaan matalan kynnyksen kerho ja leiritointia ala- ja yläkouluikäisille lapsille ja nuorille koulupäivien jälkeen ja loma-aikana.	Kaupungin rahoitusosuus 10%: 667€ Ulkopuolinen rahoitus 90 %: 6000€/ AVI	Kaupunki toimii koordinaattorina	
Avustus etsivään nuorisotyöhön/AVI -jatkuva				

Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tavoitteena tavoittaa tukea ja apua tarvitsevat nuoret ja ohjata opiskeluun / työelämään tai oikeiden palveluiden piiriin.	Ulkopuolinen rahoitus: 60 000 €/ AVI	2 etsivää nuorisotyöntekijää, 100 %
Ruukinpaja/ Työpajatoiminnan valtionavustus/AVI -jatkuva			
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Nuorten työpajatoiminnan valtionavustus	Ulkopuolinen rahoitus: 80 000 €/ AVI	4 henkilöä 100 %
Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävä/OKM (koordinoijana Porvoon kaupunki) 1/22-12/22 jatkorahoitushakemus meneillään			
Kasvun ja elinvoiman edistäminen / Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki	Uudenmaan kuntien yhteisen kehittämistehtävän tavoitteena on vahvistaa kuntien ja alueen kulttuuritoimijoiden verkostoja, työllistää alueella toimivia taiteen ja luovan alan ammattilaisia sekä tuoda kulttuuria keskustaajamien ulkopuolelle ja lisätä asukkaiden osallistumista palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen.	Ulkopuolinen rahoitus 100 %. Hanke tarjoaa Karkkilalle mm. 3000 € kuntaosuuden tapahtumien tuottamiseen, alueellisen kulttuurituottajan työpanosta käyttöön ja maksutonta koulutusta. Karkkilan kaupunki osallistuu kulttuurisihteerin työpanoksella	Kulttuurisihteerin työpanos hankkeen ohjausryhmässä, verkostotyössä ja alueellisen kulttuurituottajan tukena, n. 5 %

6 INVESTOINTIOSA

 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN INVESTOINNIT		
YKSIKKÖ	SUUNNITELMA	EUROA
KIRJASTOPALVELUT	Kirjaston peruskorjaus arkkitehdin erillisen suunnitelman pohjalta (resurssina vuodelle 2022 myönnetty suunnittelumääräraha)	
OPISTOPALVELUT	Opiston korvaavien tilojen saneeraus arkkitehdin erillisen suunnitelman pohjalta (resurssina vuodelle 2022 myönnetty suunnittelumääräraha)	
LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT	Kirjaston peruskorjauksen yhteydessä suunnitellaan uudet tilat arkkitehdin erillisen suunnitelman pohjalta (resurssina vuodelle 2022 kirjastolle myönnetty suunnittelumääräraha) Jääkiekkokaukalon kunnostus/ uusinta Asemansuolle	
VAPLA YHT		

Perustelut

Tilasuunnitelmissa perusteena kaupungin talouden tasapainottamisohjelma, missä on edellytetty toimintojen keskittämistä kaupungintalon yhteyteen. Hankkeiden edellyttämää määrärahaa ei voida esittää ennen perusteellista suunnittelua. Investointi toteutetaan vuonna 2023 lisämäärärahan turvin tai vasta seuraavana vuonna.

Koulujen opetussuunnitelmat edellyttävät, että oppilailla ja opiskelijoilla on käytävissä riittävästi talviliikuntapaikkoja. Harjun kentän kaukalo ei riitä koulujen käyttöön. Asemansuon jääkiekkokaukalo ei ole käyttökunnossa, mutta se on paikkana sopiva jääurheiluun -ja peleihin. Koulutoimi esittää yhteisinvestointina liikuntatoimen kanssa kunnostaa tai uusia toimiva kaukalo jääaktiviteetteja varten. Se lisäksi myös eri ikäisten harrastusmahdollisuuksia talviaikaan. Kaupunkikehityksen toimiala osannee arvioida kustannukset